

MẸ VIỆT NAM ƠI!
DÂN TA CÓ TỘI TÌNH GÌ?
(VIETNAM, QU'AS TU FAIT DE TES FILS?)
Tác giả: Pierre Darcourt --- Dịch giả: Dương Hiếu Nghĩa

CHƯƠNG HAI MƯỜI HAI

MỘT BUỔI LỄ TRAO QUYỀN ĐÓNG SÓNG GIÓ

"**Bất an lo và hy vọng**", đó là đầu đề đăng trên báo Saigon Post cho chủ đề trên trang nhất. Trước đây, Tổng Thống Truman vẫn

Hy vọng sẽ trao quyền cho Tổng Thống Dương Văn Minh.

Các chuyên viên theo luận với nhau về thành phần của tân Chánh Phủ. Họ đưa ra tiêu chuẩn của ba hay bốn nhân vật nổi tiếng nhất để cùng nhau phân tích rồi là khoa học.

- Luật sư Nguyễn Văn Huyền, và Phó Tổng Thống và a mĩ để các bộ nhiêm sẽ

mang đến cho táng Minh một số kết hợp của khái niệm giáo dân ở Miền Nam .

- Ông Vũ Văn Mậu, như ông đã từng nói với tôi gần ba tuần lễ nay, hôm nay là Thứ Tư áng. Ông ta sẽ đòi hỏi sẽ ra đi tìm kiếm của người Miền như ông đã từng xác nhận với tôi chẳng ?

- Lý quý Chung, thủ lĩnh của nhóm "tranh đấu trẻ" sẽ là Tổng trưởng Thông Tin.

Giao quyền cho táng Minh, Tổng Trưởng mãi nhiệm Trần Văn Hương và các dân biểu, người sĩ trong lòng người viên Quác Hội hy vọng sẽ dứt dứt các trường nhát là một số người ng bán. Sau khi tránh khỏi sự giao tranh rồi, thì sẽ tiến tới những cuộc thảo luận theo để đi đến một thành phần Chính Phủ "trung lập" gồm có CPLTCHMN, lực lượng thứ ba và một vài thành phần của chế độ Sài Gòn. Sự phân hợp quá hợp đến nay không cần phải xem xét gì nữa. Chế độ VNCH đang vọng là nhập vào quân đội và viên chức Miền. Những QLVNCH thì nó đã tan rã rồi, và viên chức Miền cũng không còn nữa .

- Cái gì là "Chính Phủ Lâm Thời Cộng Hòa Miền Nam" (CPLTCHMN) thì đang ở trong một cái thế chấp trẻ quá mập mờ. Họ khẳng định họ là một Chính Phủ, thì cho mình là "đội diện chính thức cho lực lượng cách mạng của người dân Miền Nam trong "Một Trám Quốc Gia Giái Pháng" những trên thế giới họ chỉ là một tổ m "bình phong" giúp Hà Nội che đáu những âm mưu bành tráng mà họ đang theo đuổi.

Đác thành lập từ năm 1960, qua Nghị Quyết của Chính Trị Bộ Hà Nội , "Một Trám Quốc Gia Giái Pháng" với những du kích quân mặc quần áo đen và chiến đấu bằng những khẩu súng cũ kỹ, những sau bị một tai thì những đó là các một thế giới kinh hoàng: sẽ hiện diện của một quân đội chính quy hùng mạnh với những số đoàn chiến đấu, hoàn toàn công nghiệp hóa và được trang bị chiến công hát sức tận tâm của Miền Bắc . Hà Nội không muốn thấy MTGPQG (nguyên tác tiếng Pháp :FLN: Front Liberation National) sẽ trở thành một thế chấp trẻ có thể có yêu sách được dác dá

phần trong chiến tranh quân sự của mình; họ có thể nhân danh cá biệt để phá hoại công việc chung để lợi ích cho những người Việt Nam.

Cuộc tấn công kích Tiến Miền Thân, 1968, có thể đã vĩnh viễn lo ngại nguy cơ này. Địch có xu hướng nhún nhường ngay khi dồn ép công và tiến sát viên trong những cuộc tấn công vào các đô thị, các du kích quân và các cán bộ chính trị của Miền Nam đã bị đẩy lùi về phía sau.

Cái gọi là CPLTCHMN (nguyên tác ở đây tác giả dùng danh xưng tiếng M, GRP: Government of Republic Popular. Tiếng Việt, họ tên xưng là Chính Phủ Lâm Thời Cộng Hòa Miền Nam) được thành hình năm 1969, trùng hợp với những vấn đề đang đưa tiên của Hoa Kỳ như Đôn và Hà Nội để giải quyết vấn đề "cái bàn vuông 4 cạnh" để thực hiện thuyết. Bắc Việt đòi hỏi nhu cầu phải có 2 thành phần để biểu hiện cân bằng với con số của Hoa Kỳ và VNCH.

CPLTCHMN, gọi tắt có mặt sự nghiệp của Miền Nam Việt Nam để quỳ ngạo, không có lực lượng quân sự mà cũng không có cơ chế chính trị quân sự. Lực lượng duy nhất thúc đẩy cái Chính Phủ này tiến tới chính là quân đội chính quy Bắc Việt, dĩ nhiên dưới sự quy định của Đảng và chính thức của Quân ủy Trung ương của Hà Nội.

- "Lực lượng thứ Ba", mà Chính Phủ Pháp từng hứa hẹn sẽ phải có mặt nghiêm túc quan trọng trong vấn đề hòa giải giữa hai Bên thù địch nhau (bên công sản và bên chính quyền sản), thì nó không có mặt thực tế chính trị nào cả. Lực lượng thứ ba thực tế chưa bao giờ có mặt tinh thần tập thể của sự đồng tâm nhất trí, dù tên gọi khác biệt nhau, chia rẽ nhau vì những sự cạnh tranh sâu xa giữa họ. Những người chính quyền đội ông Thiệu cũng như chính quyền đội công sản thì hoàn toàn không có khả năng thỏa thuận với nhau về mặt chính trị hành động chung. Trước hết phải ghi nhận là những người thuộc lực lượng thứ ba ở Miền Nam Việt Nam khó có thể mang nhãn hiệu "trung lập" được. Trong vài tuần lễ trôi qua ở đây, họ như họ không hề có mặt quan hệ nào với các nhóm trung lập khác để thành lập ở Ba Lê.

Mặt trong những nhóm kẻ thù và đáng tin cậy nhất là "Ủy Ban tranh đấu cho

một Miền Nam Hòa Bình và Miền Bắc" mà Chủ tịch là ông Trần Văn Hữu, cựu Thủ tướng Việt Nam từ 1950 đến 1953. Hai nhóm khác nhau hơn, nhưng rất thân cận với nhau nhưng tất cả đều tranh do Tòa Đồi Sĩ Hà Nội và đội di chuyển của CPCMLTMN đứng lên, đã trở ra rất tích cực từ năm 1973 : Đó là "Lực lượng quốc gia cho VN", do đội tá Trần Đình Lan, cựu trưởng Phòng Nhì thuộc Pháp thúc đẩy, và "Lực lượng quốc gia tranh cho Dân Chủ và Hòa Bình" của các ông cựu Tổng Trưởng Nguyễn Hữu Châu và Hồ Thông Minh. Sự hợp tác giữa các nhóm này trên thực tế chỉ giới hạn trong việc ký tên vào một vài bản "thông cáo chung" mỗi năm mà thôi. Tại Sài Gòn , từ lâu rồi người ta có cảm tưởng là "Lực lượng quốc gia" chỉ theo nhóm tranh đấu của chùa Quán Quang, một thành trì đội lập các đoàn với ông Thiệu. Nhưng chùa Quán cũng thường chia ra nhiều nhóm nhỏ. Cũng vì thế mà vào khoảng tháng 9 năm rồi, khi nghe sĩ Vũ Văn Mậu thành lập "Lực lượng hòa giải quốc gia" thì chỉ có một khuyến khích người thiêu sự của hòa thường Thích Trí Quang, người cầm đầu nhóm Phật tử chúng Tổng Trưởng Ngô Đình Diệm năm 1963, là người hăng phong trào này.

Cũng phải nhận thêm là về phía bà Ngô bá Thành, Chủ tịch "Phong trào Phật Giáo Việt Nam đòi Quyến Sự", bà cũng chỉ có thể huy động được một số người chúng rất là hạn chế mà thôi.

Do vậy, không thể chắc chắn là một cuộc đấu đã lập đi lập lại nhiều lần với trí của mình, "Lực lượng quốc gia" cũng thiêu hạn một số kết hợp. Vào thời kỳ 1963, Tổng Trưởng Thiệu đã có lần đã nói rất đúng : "Chỉ có 2 lực lượng , lực lượng quốc gia chúng ta và lực lượng của cộng sản"

Hai năm sau đó, chỉ vài ngày nay thôi, lực lượng quốc gia như tất cả ông Thiệu tan dần tháng này sang tháng khác và họ như sụp sụp đổ. Lực lượng quốc gia hai là lực lượng quốc gia cộng sản sụp sụp là lực lượng chính thường. Sài Gòn và chính quyền đang ở trong tầm tay của họ. Nhưng bên thông cáo hay những lời tuyên bố của một vài nhân sĩ trí thức dù có thiện chí mà không có binh sĩ và vũ khí, thì cũng không thay đổi được gì đội với đội tiến của tình hình.

Người dân Sài Gòn trước một thực tế bi thảm, chúng còn biết phải làm gì hơn với những sự phân tách mà họ thấy là quá tầm phèo và quá trơ. Họ chỉ thấy họ có một câu : Cộng sản tiến chiếm thủ đô bằng vũ lực hay họ đội thủ đô đấu hàng cho đúng hình thức? Họ hy vọng mà vẫn không tin tưởng lắm là "một số người bên có thể xảy ra trong tuấn".

Những những cuộc chiến đấu khốc liệt vẫn còn đang xảy ra về hướng Đông của Sài Gòn, và thành phố Sài Gòn không bao lâu nữa sẽ có nguy cơ hàng chục pháo kích của loạt pháo nặng 130 ly Bắc Việt. Đã có một loạt trận đấu rớt nặng ở thành phố Long Thành (cách Sài Gòn có hơn 32 cây số) ngay nay mà trận của Kỵ Binh Thiệt Giáp đang đóng ở đó. Các chiến xa đang trực tiếp với nhau với cự ly thật gần. Cách đó 20 cây số về hướng Bắc, trên con lộ Xuân Lộc, đội máy chiến Trường Bom đang sắp sửa xuất. Một trung đoàn Bắc Việt và các toán đặc công của quân số chiến xa T.54 yểm trợ đã đánh bại và trí phòng thủ đổ dồn vào Hồ Nai, nay mà các thanh niên công giáo từ 13 đến 16 tuổi đã chiến đấu với vũ khí hiện cũ và lạc hậu.

Có hai nhà báo Pháp bắt đầu vào buổi sáng của cuộc chiến đấu trên đường phố tại đó : đó là anh Christian Hoche của tờ Figaro, và anh Michel Laurent của hàng thông tin Gamma, cả hai đều được xem là những người tích cực. Anh Christian vừa mới đến Việt Nam vài ngày trước đây và tôi cũng chưa bao giờ gặp mặt được. Những tôi biết rõ anh Michel Laurent, một chàng trai trẻ trẻ, một người kín đáo ít nói, có một giọng nói thanh tao và mái tóc dài uốn quanh không đúng cách làm tăng thêm vẻ đẹp của một "con mèo". Những những người mà tôi gặp mà không ! Trên trận địa của tôi là anh, Michel bắt đầu gặp nguy hiểm và bị giết một số bình thường thông thường. Phóng sự đầu tiên của anh về Việt Nam rơi đúng vào mùa hè 1972. Tuy nhiên bắt đầu vào nghề, những anh đã được biết đến với giọng nói thông thường Pullizer mà anh đã nhận được ở Bengla Desh. Những những anh già lão luyện cũng đang chờ đợi để anh rơi vào một cái gì kỳ diệu. Họ không thể tưởng tượng được ! Ngày 23 tháng 7 vào lúc sáng sớm, một toán nhiệm vụ trong đó có Michel Laurent và Raymond Thomann đến với tôi về Dù Việt Nam đang chiếm 5 cây số phía Nam thành phố Quảng Trị lúc họ đang tiến lên tái chiếm thành phố này. Pháo binh Bắc Việt tập trung hướng về phía 130 ly trên trục 1, trong khi các đoàn dân quân đang vừa tuần tra vừa la hét. Raymond Thomann và những người khác bị trúng đạn bình tĩnh quay về phía này... Các quân đội pháo đã rơi đến gần. Các nhiệm vụ khác phải phân tán tìm chỗ ẩn nấp phía sau những hòn đá lớn. Một quân đội pháo rơi thật gần, làm Raymond bắt đầu ngã xuống. Mình anh đổ máu, cả tay bên trái bắt đầu đổ máu nữa, đùi trái của anh bắt đầu nhức nhối. Hai nhiệm vụ khác Michel và một người Úc ném sát xuống sau những mảnh đá, không

nhúc nhích. Đän bän quá rất. Cách đó gän 10 thäc, Michel Laurent đäng bät đäy, bäc qua đäng träng träi rät bình tĩnh, thu nhät các máy änh và máy quay cäa Raymond, räi xäc näch Raymond mang đän chänúp.. Làm công viäc cäu ngä i näy xong, vän bình tĩnh và thoải mái anh đän tìm 2 y tá Việt Nam đän săn sóc sä khäi cho Raymond đä giúp cho anh näy khäi bä mät quá nhiäu máu. Sau khi biät chäc là bän mình đã đäc bằng bó cäp thäi xong, Michel trä vä phía sau, chän xe cäa mät nhà báo da đen thuäc thông tin xã AP (Associates Press) väa chäy đän, nhäng xe anh näy không chäu ngäng , anh läi chän đäc mät xe Jeep cäa mät trung sĩ Dù, đät Raymond lên băng sau väi tät cä đäng cä máy móc cäa anh ta và tin chäc räng anh sä đäc tän thäng bäng träc thăng vä Đà Nẵng, Sau đó anh mäi läy läi đäng cä thu hình cäa mình, bình thän đi trä läi mät trän, đä tiäp täc công tác cäa anh.

Hai tháng

sau, khi ra khäi bänh viän, Raymond Thomann gäp läi Michel Laurent trên quäc lä đän đän An Läc, lúc nào cũng thoäi mái... ä giäa nhäng tiäng nä cäa bách kích pháo và räc kät...

Sáng hôm qua, ä Hä Nai, cũng nhä anh đã ä Quäng Trä, Michel đã tä mình tiän qua vùng läa đän đä tiäp cäu mät ngä i bän khác đang bä thäng... và anh đã bä mät tích trong đám khói läa mù cäa đän pháo. Miän là vän may thäng ngày ngäo män cäa anh đäng bä anh...

Nhäng tin täc tä mät trän đäa vä không đäc vui läm. Tân Uyên, mät quän lä nhä cách căn cä Không Quân Biên Hòa khoäng chäc cây sä đã bä pháo binh Bäc Việt biän thành mät đäng tro. (2000 quä pháo trong 3 tiäng đäng hä). Biên Hòa đã có länh giäi nghiêm 24 trên 24 giä. ä 5 cây sä vä häng Đông Bäc cäa Sài Gòn, träc thăng đã tiêu diät bäng räc kät và liên thanh mät đän vä nhä đäc công Bäc Việt trong lúc hä đang cä phá mät chiäc cäu. Cách đó khoäng 4 cây sä vä häng Đông là trung tâm Thành Tuy Hä, kho đän đäc chính cäa quân đäi Miän Nam , không xa Cát Lái bao nhiêu, mät căn cä häi vän trên bä sông Sài Gòn . Näu cäng sän làm chä đäc khu näy thì tình hình sä không còn hy väng gì cho quân đäi Miän Nam Việt Nam . Có nhiäu tàu chiän cäa giang đoàn đã cho đä bä lên đây 3 đäi đäi Thäy Quân Läc Chiän đä hä bám trä ä đây.Vào lúc 9 giä sáng, tôi đi theo xa lä Biên Hòa. Mät đoàn xe trên mät chäc chiäc thiät giáp bän täc đän 105 ly, có thiät vän xa M113 đän đäu chä đäy bä binh trên đó đang trên đäng ra trän

tuy n.. C nh sát đã chi n đ c b trí v i súng liên thanh trong các h d c bên đ ng. Tr c c u sông Đ ng Nai, cách 25 cây s v phía Đông Bắc Sài Gòn , quân đ i đã đ ng lên m t hàng rào c n. Phía bên kia hàng rào c n n y là an ninh không đ c b o đ m. Các chi n xa đ n v trí c a h . M t đ i úy Vi t Nam ch n xe tôi l i :

- Ông đi đâu ?

- Tôi đi Long Thành. V a nói tôi v a đ a th báo chí c a tôi ra. Sĩ quan n y l c đ u và nói v i tôi :

- "Ông có th đi th . Nhưng ông đ n đó ch c không đ c đâu, h c tuy nhiên n u ông đi đ n đó đ c thì ông cũng s g p r t nhi u khó khăn đ tr v . Các chi n xa đang đánh nhau trong vùng. Nhi u đ n v c a s đoàn 18 đã rút v Bà R a và đã đ n ti p tay v i các sĩ quan t p s c a tr ng Thi t Giáp v n đang b bao vây và đang b T.54 b n vào. Binh sĩ c a chúng ta di chuy n quá khó khăn vì các đoàn dân chúng đang t n c . Pháo binh c ng s n đã b n hàng ch c tràng r c k t và đ i bác 30 ly vào tr i ti p c An L i, k c n Long Thành, đó đang t p trung g n 100 ngàn dân t n c . H n 200 ng i ch t. T t c dân t n n đ u b ch y v h ng bi n. Nhưng h không đi xa h n đ c vì con đ ng đi Vũng Tàu đã b c t đ t. Đoàn xe c a H i H ng Th p T Vi t Nam r i Sài Gòn t sáng hôm qua mang theo l ng th c cho nh ng ng i dân kh n kh trong tuy t v ng n y, đã có nhi u xe b cháy khi đi g n đ n Long Thành nên h ph i th i lui tr v .

"Có hai ng i Pháp t nguy n trong t ch c "Bác Sĩ Không Biên Gi i", m t hi p h i thi n nguy n t ng g i các th y thu c làm vi c không thù lao đi kh p n i nào có đánh nhau trên th gi i, đ n trình di n ngay rào c n. H có gi y thông hành và mu n c g ng đ n b nh vi n mà h đã làm vi c trong tr i An L i m y ngày tr c . Binh sĩ xem gi y t và cho h đi qua. Viên sĩ quan tr th báo chí l i cho tôi và nói thêm:

- "Trái v i tin đ n đ i Sài Gòn ,căn c Biên Hòa v n còn. Và các chi n xa

Chánh Ph& đã vào H& Nai để tiếp tay cho các chiến sĩ trẻ đó. Chào ông.

Đến lượt tôi bước qua rào chắn. Qu& c& là gần như vắng tanh. Dân chúng đã cần nh& c& nên tránh xa qu& c& và băng đ&ng mà đi. Xa hơn một chút, tôi hiểu ngay tại sao. Phía bên trái cách đó một quãng 20 thước có 2 chiếc xe vận tải bị lật đổ vì đ&ng pháo, đang cháy và bốc lên một mùi khét rất khó chịu của dầu lửa bốc lên th&ng ng&ng. Phía bên phải, là một số xe nát vận chuyển các xe ba bánh Lambretta làm tôi ngứa da gà: tôi thấy các máy đ&ng tra kho&ng 10 tu&ng bị treo lơ lửng phía sau thùng xe, hai tay lồng th&ng, đ&ng bị mất nh& đ&ng c& đi quá nửa đ&ng c&p một. Trong một góc của thùng xe phía sau còn có hai xác chết, một của người đàn bà và một của bé gái ôm nhau nằm bất động, của người và một đ&ng bị nát máu me v&ng v&ng. Cách đó 2 thước gần một là đ&ng c&ng đào h&ng c&ng đ&ng nh&ng còn một mảnh kim khí cong v&ng đánh đ&ng n&ng viên đ&ng r&ng k&ng đã nổ và gây ra một số tàn sát bên th&ng mù quáng này.

Một số yên ngựa kéo bao trùm chung quanh căn cứ Long Bình cũ của người Mỹ. Các làng mạc đ&ng s&ng v&ng a m&ng m&ng ngày trước đây đang nằm ào ào nh&ng thì nay đã tàn lụi. Các lô cốt dọc theo qu& c&ng đ&ng c&ng các sinh viên sĩ quan trẻ của Võ Bộ Qu& c&ng Gia Dalat trẻ tuổi. Những sinh viên sĩ quan trẻ từ 18 đến 20 tu&ng, sạch sẽ, gần gũi và bóng dáng như những chú lính trong kính. Trên ba lô của họ để những đ&ng là mũ cát k&ng tr&ng th&ng vàng đ&ng của sinh viên trẻ của võ bộ.... Một anh sinh viên sĩ quan nói với tôi bằng một giọng gần như rất trẻ trung:

- "Chúng tôi sẽ đưa mũ sinh viên lên khi thấy mình phải chết!

Trong những năm 1965 -1972, Long Bình là một trong những căn cứ tiếp vận lớn nhất của Hoa Kỳ ở Việt Nam. Một doanh trại quân sự rộng mẽnh mẽng trại dài trên gần 7.000 mét tây đ&ng, gần 100 tu&ng lính, những sân tr&ng thẳng, b&ng nh&ng.... Tất cả đ&ng đ&ng c&ng n&ng li&ng nhau bằng một hệ thống

đáng sá đá p nhá xa lá. Trên 30.000 lính Má và Lá Đoàn Không Ká sá 1 vái gán 3000 chiác trác thăng đã đóng quân tái đáy. Mát "trung tâm giái trí" gám có mát sân kháu ngoài trái (dành cho các màn biáu dián cáa các cô gái tóc háng tóc hoe cáa anh há trá danh Bop Hope), mát há bái lái thá ván, mát nhà chái bowl, nhiáu sân quán vát, 3 sân bán tên, nháng câu lác bá đánh bác , các phòng đám báp và mát nhà hàng Tàu.

Bây giá Long Bình chá còn là mát cánh trí ráng lán đáy cá đái vái mát vài gian nhà rá sét, nháng á chián đáu báng bao cát và trăm bán trá gan đá đang sán sàng chát vái chiác mũ sinh viên sĩ quan truyán tháng trên đáu.

Xa xa là nháng tiáng pháo binh bán đi táng quá mát hòa lán vái tiáng quay đáu đáu cáa các cánh quát trác thăng đang bay táng đoàn hai hay ba chiác trên không.. Đi vá phía trá c mát đái náa, tôi gáp mát trung đái biát đáng quân vái mũ nâu trên đáu, quán áo đáy vát má hôi loang lá, vái các kháu trung liên hay M.16 trên tay. Và tiáp theo đó là các đán vá tián sát cáa sá đoàn 18 tá Bà ráa đán. Đán vá chính cáa há đang chám súng chung quanh Long Thành, cá phá vá vòng vây cáa cáng sán đá tián tái bá trí sát táng Biên Hòa. Nháng vòng vây sá khó mà phá nái.

Hai cây sá ká tiáp thì quác lá trá nên đen kát : mát làn sóng ngá i tá nán vĩ đái đang đi theo binh sĩ táng bá c mát, á tá đi sát nhau, ngá i thì cháng tá, ngá i thì cháng gáy, các bà thì gánh gáng mang trên vai đá mái loái vát đáng, các trá nhá 6,7 tuái cáng em chúng trên láng, máy ông già mù đá cá các em bé gái nám tay đác.... Quân đái đang đánh nhau hai bên đáng, cách đáy khoán 3 cây sá, nái có nhiáu cát khói đen dày đá c bác lên cao. Khi đi vòng qua mát con đáng mòn đán tái mát vá trí phòng thá hái cao do 2 chián xa, mát đái đái thuác sá đoàn 18 trán đóng vái vài kháu pháo 105 ly , tôi mái khám phá ra tám ráng lán kinh kháng cáa đoàn ngá i. Trái dài khoáng ba hay bán cây sá trên đáng chá là mát giòng ngá i nháp nhá mát giòng sông vĩ đái đang cháy vá Long Bình và Biên Hòa. Cá trăm ngàn con ngá i cùng mát tâm tráng hoáng hát trong ngángác , cùng có mát nái lo sá và mát quyát tâm phái cháy trán ... đang im láng tián táng bá c, không

một tiếng nói, không một tiếng kêu la, trong một sự yên lặng hoàn toàn quá đời kinh ngạc!

- "Tôi thấy đâu đây một tiếng nói từ phía An Lạc, chúng tôi thêm một sự im lặng dân Long Thành"

Đó là những xét của một sĩ quan đang dùng ống nhòm quan sát đoàn người di chuyển. Hai vị bác sĩ mong đợi An Lạc đã hiểu rằng họ không bao giờ thấy được cảnh này nên đã quay trở lại. Làm sao có thể can đảm tìm lại được chiếc xe và đi ngược lại phía An Lạc, xuyên qua hàng nghìn người khi đi bộ này mà không thể giúp được gì để làm vui lòng họ đâu của họ? Vị sĩ quan mang ống nhòm quay lại tôi và nói :

- " Ông có biết tại sao họ phải đi như vậy không? Họ phải đi chung một nhóm cùng gia đình với nhau vì cha mẹ im lặng con cái đâu biết rằng chúng tôi chút ít đồng thời là họ có thể bỏ xa rời nhau vĩnh viễn, không còn nhìn thấy nhau nữa và không bao giờ còn gặp lại nhau được nữa. Nhưng họ mới có một đường lối kết thúc với nhau một cách thật xúc động như vậy.Đó là Biên Hòa, phải vì họ đi và chửi thề chửi mắng, chúng tôi luôn dính sát với người đi bộ, mà phải luôn nhìn thấy họ khi họ đi lên họ. Đoàn người đi ra thật. Không có một hành động hay cử chỉ nào từ ra chúng tôi, tuy nhiên không có một lời trách móc. Tôi chỉ có một sự nóng lòng không biết làm cách nào để "bay" ra khỏi đoàn người dày đặc này ... !

Đến đó thì gần Biên Hòa và Sài Gòn giọng người tôi nói cũng trở thành những đoàn đi vào hàng chục tiếng nói của họ cũng lên tiếng như ngày trước. Nhưng người có trách nhiệm của Hội Hồng Thập Tự Miền Nam Việt Nam đang gặp gỡ người bạn một sự tiếp xúc cũng như sự tìm kiếm của một đoàn người khi họ đang chửi lo lắng này. Nhưng họ quá đông, và những người đứng lên trong họ họ không thể chia sẻ được. Và những người nghèo khó này phải chịu cảnh khổ nạn và không còn muốn đi đâu nữa. Một vài vị bác sĩ, các hàng ngũ đạo sinh Phật Giáo và Công Giáo phân phát

cho h đ ng, s a h p và nh ng túi c m nh . Đ cho h s ng trong vòng 24 ti ng đ ng h . M t v linh m c đ n nói v i h là h s đ c đ a v t m c i mi n Đ ng B ng sông C u Long b ng xe v n t i hay xe buýt. Trên đ ng cũ đi Biên Hòa, th ng v ng xe t khi có xa l , nên dân ch y lo n c gi bên ph i nh ng đ ng cho xe quân s ch đ y đ n d c .H cũng không ít đâu, hàng ch c ngàn th ng đi t ng hàng dài v i đ m i lo i ph ng ti n. Xe bò c a nông dân (có bò kéo), xe ba bánh đ y p đ n đ s n xe mu n đ ng m t đ ng, xe đ p th ch n ng còn h n l a, và đi b . H mang theo tài s n duy nh t c a h : m t con gà tr ng nh t trong gi tre, m t chú heo con trong m t thùng m nh , có c m. Ba cô tu sĩ đ c đ chung trên m t chi c mô tô đang qua m t m i ng i . Và không m t ai chú ý đ n m t thân ng i rách nát c l ng đang lê l t đ a bên đ ng. Khi đám đông tràn ra đ ng dành cho quân xa đang đi ra ti n tuy n thì binh sĩ b n ch thiên đ cho h tránh ra hai bên đ ng.

Trong nghĩa trang quân đ i Biên Hòa , m t nghĩa trang l n nh t Mi n Nam , hàng ch c h v a m i đ c đ chung quanh m t ngôi m còn dang d . Trên hai ch c chi c quan tài có ph c , đ c s p dài g n văn phòng c a nghĩa trang, m i chi c đ u có mang tên tu i, ngày tháng và đ a đi m hy sinh. H u h t các binh sĩ n y đ u b t th ng m y ngày cu i cùng g n đây chung quanh thành ph . Ng i ta đang chôn m t thi u tá Dù. Trong s vài ng i dân s đang đ ng chung quanh đ i kèn quân s và m t ti u đ i linh m đ , có m t bà v tr , r t đ ng đ n và r t đ p m c áo tang tr ng, đang khóc trong l ng l . M t em bé gái kho ng 10 tu i đang ôm sát m nh m t con chim đang s s t...

Thành ph Biên Hòa v n còn s ng đ ng cách đây 2 ngày m c đ u phi tr ng b pháo kích, gi đây là m t thành ph ch t.. Ph n l n dân chúng đ u đã đi kh i đây, các cánh c a s t c a ti m buôn đ c đ ng l i và khóa c n th n . b nh vi n dân s trên 50 ng i b th ng vì r c k t đ c mang đ n sáng nay, n m ch t h t các hành lang. Ch có m t bác sĩ gi i ph u và m t bác sĩ gây mê còn làm vi c. Bác sĩ tr ng đã bi n m t t lúc nào r i... c c không quân, còn hàng ch c chi c phi c đang n m trên sân bay. Các phi công đang ráp thêm nh ng bình xăng ph . Ch c là đ cho đ xăng đ

ch y đ n Thái Lan hay bay ra H m Đ i VII tr c khi quân c ng s n đ n. Mỗi đ n 3 gi chi u thì tôi m i v đ n Sài Gòn .
Và đ n 4 gi r i thì tôi quy t đ nh đi m t vòng quanh ch Sài Gòn . D c theo các hành lang trong ch nh ng con buôn nh và nh ng ch s p nói chy n nh b p rang sau khay hàng hay ngay tr c s p hàng c a h . Có nhi u bà ng i x m d i đ t bày hàng ra c trên đ ng đi, m i m c đ m i th , t nh ng chi c đèn b m, các đ ng h reo, kem c o râu, r u tây , thu c lá và c c ph n thay th c a xe h i... Trong các gian hàng bán v i, cũng còn m t vài bà m c áo dài màu đang ch n hàng t l a và đang tr giá v i m y ông n đ ... Các quán r u nh và nhà hàng thì v n đông ngh t khách ng i bàn, ăn u ng tr c nh ng c c bia l nh hay nh ng tô ph nóng đang b c h i nghi ngút.....

T t c đ u ch đ i..., h ch 5 gi chi u và xì xào nho nh v i nhau : Lúc đó là T ng Th ng Tr n v H ng t ch c, chuy n giao quy n hành cho t ng D ng v n Minh và bu i l s đ c tr c ti p truy n thanh và bình lu n qua đài phát thanh Sài Gòn. Tôi ng i trong m t cái phòng s n màu xanh lá cây ti m cà phê Thanh B ch, g n r p hát. Đ ng sau qu y tính ti n, ng i ch ti m đang đi u ch nh t n s và chi c máy trâu băng Akai.
Đúng 17 gi , qu c thi u VNCH đ c tr i lên. Khách kh a đ u gi im l ng đ nghe bình lu n gia gi i thích:

- "Trong gian phòng ti p tân r ng l n c a Dinh Đ c L p, tr c b c hình c a các vua Hùng, T ng Th ng Tr n v H ng b c ch m ch m đ n bàn vuông hình ch nh t có kh c phù hi u c a ông : hai con r ng vàng n m trong m t vòng tròn đ . Ông b c lên b c và h ng v c t a , trên hai trăm ng i đ i đi n cho l ng vi n Qu c H i , m t vài t ng lãnh, và m t s đông nhà báo Vi t Nam cũng nh ngo i qu c." V i m t gi ng nói khàn khàn mà ông c g ng t ch , v T ng Th ng già nua c t l i :

- " M t trang s đã đ c l t qua. M t trang m i s đ c đ i t ng D ng v n Minh vi t ti p. Chúng tôi không nghĩ r ng ph i đ thêm máu và ph i đánh nhau đ n viên đ n cu i cùng và đ n ng i

lính cu i cùng, th a Đ i t ng, Đây là m t tr ng trách r t l n đ c giao phó cho ông. Ch ng nh ng ông c n ph i có thi n chí, mà c n ph i có can đ m n a ! Khi t b gi i pháp quân s , chúng tôi đã ch n con đ ng c a hòa gi i, c a s hòa h p, và cu i cùng c a hòa bình"

C u T ng Th ng H ng b c xu ng b c. M t v tr ng tòa b c đ n g phù hi u c a ông và g n lên đó phù hi u c a đ i t ng D ng văn Minh: "m t bông mai", m t lo i bông bi u t ng cho ngày T t, (ngày đ u năm) đ u hi u c a m t s đ i m i. T ng Minh, v tân T ng Th ng c a n n C ng Hòa, đ n ng i ngay sau bàn vuông hình ch nh t, quay sang v T ng Th ng ti n nhi m, cung kính cu i đ u chào và nói "Th a Th y !" (ông H ng đã t ng là giáo s c a ông Minh trung h c):

- "Nh n đ u khi n Đ t N c trong nh ng hoàn c nh hi n t i, không có gì vui h t. Chánh Ph mà tôi đã đ c y thác ph i thành l p s là m t Chánh Ph Hòa Gi i Qu c Gia, và tôi tin ch c r ng Chánh Ph đó s có th th ng ngh tr l i v i Chánh Ph Lâm Th i C ng Hòa Mi n Nam. Chánh Ph b o đ m s tôn tr ng nh ng T Do Dân Ch và s th h t nh ng ng i b gi v lý do chánh tr d i ch đ cũ.

Th a đ ng bào thân m n, nh ng ngày s p t i đây s r t là khó khăn. Chúng ta s ph i can đ m cùng nhau đ ng đ u..."

Tôi nh n th y thoáng qua là gi ng nói không đ c bình tĩnh, s di n đ t không ch c ch n. Ông Minh đ o l n ch n y qua ch khác và ph i đ c lai. Ông ta ch a bao gi là m t di n giã t t. Quay sang binh sĩ, ông tìm l i đ c ph n nào gi ng nói c a m t v ch huy:

- "Các anh ph i gi ch t ph n đ t còn l i, b o v hòa bình, và gi m t tinh th n cao. Khi mà l nh ng ng b n đ c thi hành, các anh ph i tri t đ tôn tr ng. Trong nh ng vùng ki m soát c a mình, các anh ph i b o v an ninh và tài s n c a dân chúng, không đ c đào ngũ, không đ c b súng và b t c trong m i tr ng h p, ph i nghiêm ch nh tuân hành l nh ban ra, m i

hành động vô kế luậ t sẽ bở trờ ng trờ ngay tở c khỏ c."

Ngỏ lỏ i kêu gỏ i phía CPLTCHMN, tở ng Minh tuyên bở :

- " Các anh em ở phía bên kia, tôi thỏ t sẽ muỏ n có mỏ t sẽ hòa giỏ i, và các anh em cũng biỏ t điỏ u đó. Tôi muỏ n rỏ ng mỏ i tở ng lỏ p dân chúng phỏ i tôn trỏ ng quyỏ n sẽ ng cỏ a nhau. Đó cũng là tinh thỏ n cỏ a Hiỏ p Đỏ nh Ba Lê. Các anh đã tở ng kêu gỏ i tôn trỏ ng Hiỏ p Đỏ nh nỏ y và chúng tôi cũng kêu gỏ i nhỏ vỏ y.. Do đó chúng ta phỏ i ngỏ i lỏ i vỏ i nhau chung mỏ t bàn đỏ tìm giỏ i pháp có ích lỏ i nhỏ t cho đỏ t nỏ c và cho dân tở c. Đỏ chỏ m đỏ t nhanh chóng sẽ nghèo nàn cỏ a dân chúng và cỏ a binh sĩ chúng ta , tôi hy vỏ ng là các anh chỏ p thuỏ n đỏ nghỏ nỏ y và nhỏ ng cuỏ c thỏ ng thuyỏ t sẽ có thỏ bỏ t đỏ u ngay sau khi Chánh Phỏ đỏ c thành lỏ p."

Buỏ i truyỏ n thanh chỏ m đỏ t. Mỏ t chỏ ng trình khác đỏ c tiỏ p nỏ i sau bài phát biỏ u cỏ a Tỏ ng Thỏ ng. Sau lỏ ng tôi, mỏ t ông cỏ nhỏ có râu rỏa tuông ra mỏ t câu đỏ y mỏ a mai chua chát:

-"Ông Tỏ ng Thỏ ng cỏ a chúng ta có vỏ tỏ t đỏ y, vỏ i bông mai cỏ a ông, trong khi các chiỏ n xa cỏ a tỏ ng Giáp chỏ còn cách Dinh cỏ a ông có 20 cây số!".

Ông khách già có mỏ t cái nhìn quá sẽ c bẻn, không thiỏ u chút hài hỏ c hay sáng suỏ t nào . Tỏ ng Thỏ ng Hỏ ng không nỏ m quyỏ n đỏ c quá 8 ngày, và lúc các chiỏ n xa cỏ ng sẽ n tỏ ng đỏ i còn ở xa...Tôi trỏ tiỏ n xong bỏ c ra khỏ i tiỏ m Thanh Bỏ ch, Trỏ i đang có quá nhiỏ u đám mây đen...

*

* *

Trong hai tiếng đồng hồ nữa, tôi sẽ rời khỏi Sài Gòn trên chuyến bay chót của hàng "Hàng Không Trung Quốc". Đọc báo quốc tế của Bộ Ngoại giao và nghe các liên lạc điện báo chính thức cũng như nhân, nên các công điện tôi gửi về nhà báo của mình quá trễ. Tôi sẽ ghé lại Bangkok 48 tiếng đồng hồ để trao đổi vài bài và tôi sẽ trở lại...Thình lình một tiếng nổ vang trời làm rung rinh cả thành phố. Trong một vài giây, đám đông chung quanh tôi sẽ ngừng kinh ngạc. Xe đang chờ đợi nhiên liệu thì ngừng lại, ngừng lại thì chờ. Và sau đó nhiều tiếng nổ khác nhau vang lên và ngay sau đó súng liên thanh và đi bác phòng không lên tiếng. Đám đông hoảng loạn thì tán loạn thành nhiều nhóm nhỏ, chạy qua chạy lại khắp phố hàng giờ, đồng đội nhau. Các xe buýt đậu máy chờ lại, và chạy nhanh. Có nhiều xe mô tô bật tung lên, rời ngã xuống....

Nhiều phát súng liên thanh đổ về nghe khắp nơi. Cảnh sát và binh lính thi nhau bắn chửi thề. Các bà la hét, chạy đến gõ cửa bất cứ nhà nào để xin vào trong. Một số trẻ em bị lạc giữa rừng người đang chạy, đồng loạt khóc la run rẩy. Đây là một sự hoảng loạn hoàn toàn hay đúng hơn là một sự cuồng loạn. Các tài xế bị xe giữa đám đông. Một tài xế xe vận tải bị một loạt súng làm vỡ kính xe, quỳnh quáng nhẩy về phía xe và xe không ngừng lái cả thoi thì phải lăn bánh, leo lên lề, phá tan cửa cửa một tiếng nổ và tung vào phá sập luôn cửa tiệm.

Các tàu chiến đậu ở sông Sài Gòn bắn đi bác 30 ly lên trời, vào những mục tiêu vô hình. Ngay trên kinh đào, một chiếc C130 chở dân tị nạn bị nhiều đạn bắn lên làm cho phi công phải hạ thấp cao độ để tránh đạn, bay sát kho công Sài Gòn suốt đồng giờ và bắt đầu mả mả chiếc tàu hàng, lượn cao độ lại và bay thẳng về hướng Nam.

Các tiệm café trên đường Tự Do bắt đầu đóng cửa còn khách thì nấp dưới bàn xuống ghế bàn. Phía trước cửa Quốc Hội, rất bình tĩnh, một anh bạn to con, chữa máy đồng quay cảnh dân chúng chạy tán loạn tìm nơi trú ẩn. Hai anh lính bắn nhiều loạt M.16 lên khắp bốn phía, ngang tầm người, làm cho một bà trúng ngay ngực ngã xuống, ngã đồng ý máu. Phía trên đó một tiếng nổ, trong hầm cửa nhà rạp chiếu bóng Eden, có người xác nhận là có mả tên đồng công Việt Cộng đã lái đồng chuyến bom nổ đồng tấn công vào Dinh Độc Lập và Bộ Quốc Phòng. Người khác thì lại nói khác: họ nói là nhóm cửa đồng người Nguyễn cao Kỳ đồng chánh. Chung quanh nhà thờ Đức Bà,

các pháo đ i phòng không v n có nhi m v phòng th Dinh Đ c L p g n đó, đã x đ i bác b n h t lên tr i. Đ i l có quá nhi u xe xích lô máy n m ch ng g ng ngang ng a. Tài x đã b xe ch y h t vào n m v n cây l n bên đ ng. Nhi u quân xa trên có trí súng liên thanh 50 và đ i bác 20 ly c p đôi, đ n b trí trên đ ng Th ng Nh t và cũng b t đ u tác x . Ti ng n inh i kh p n i nghe r n c ng i ! H i khét c a thu c súng ng i đ n t n c , và các v đ n đ ng nóng b ng r i đ y đ ng.

Đ ch ng 15 phút sau thì t nhiên các vũ khí n ng ng ng b n h n.. Ch còn các ti ng súng cá nhân, nh ng cũng th a đ n. Tr c câu l c b th thao cũ, m t ông c nh sát già r t bình th n cho tôi bi t v i m t gi ng đ u đ u :

- "Các phi c c ng s n đã đ i bom Tân s n Nh t, và nghe nh đã có thi t h i"

Tôi ch y v đ ng Pasteur nh t h t gi y t và hành lý du l ch c a mình, xong g i m t chi c xe t c xi đang ch y rong, và v i giá 10 ngàn đ ng (coi nh đ t g p 10 l n), anh ta ch p nh n đ a tôi lên phi tr ng Tân s n Nh t. C n bão bây gi m i b t đ u: M a nh trút và r t n ng h t. Chúng tôi ch y trong c n m a dày đ t và đ ng sá g n nh v ng tanh. Đ n h n 7 gi chúng tôi m i t i tr m ki m soát vào phi tr ng. Quân c nh và c nh sát đã chi n xem gi y t r t k , súng v n c m tay. M i phút sau tôi m i đ c cho vào phi tr ng. C n m a đ t h t thành l ình. V n có nhi u c t khói đen bay lên t sân bay đang còn có nhi u ti ng n nh . Ti ng còi c a đ i ch a l a thu c Không Quân v n còn h lên inh i. T t c các phóng pháo c đ u bay lên h t. Các quân xa ch đ y binh sĩ t kh p n i đang đ vào phi tr ng. T t c c a s phi c ng đ u b th i tung, trên m t đ t còn v ng vãi các m nh ki n v n.

M t sĩ quan an ninh cho tôi vài tin t c chính xác: 3 chi c ph n l c A.37 b c ng s n l y đ c mi n Trung đã đ i kho ng 20 qu bom 500 cân anh xu ng căn c Không quân và đã bay r t th p. Toán tr c b hoàn toàn b t ng vì m y chi c A.37 n y v n còn mang c VNCH và hình nh đã đ n đây t căn c Biên Hòa. Thi t h i cũng khá n ng : M t kho đ n l n, 11 chi c phi c (trong đó có 3 chi c F.5), và 4 tr c thảng b phá

h y. Có trên 60 t th ng và m y trăm b th ng.

T t c các phi v đ u đ c h y b . Chánh Ph c a t ng Minh v a cho nh thi t quân lu t 24/24 cho đ n khi có nh m i. Th mà m t chi c phi c thu c Hàng Không Vi t Nam i c t cánh đ c v i h n 100 hành khách. Dù sao tôi cũng không th tr xu ng thành ph . Tôi đi đ n m t h m trú n làm b ng bao cát . Trên đ ng đi tôi g p nhi u toán khiêng cáng đang làm công tác t n th ng. Tôi qua đêm

trong h m trú n n y. Đ n r c k t v n r i vào phi tr ng không đ t. Cũng v n có nh ng ti ng rít xé gió và nh ng ti ng n đ n đi c c tai, và sau đó là các qu đ n pháo n ng 130 ly. C m i n đ n pháo r i trúng m t chi c phi c nào đó thì i có m t v ng ánh sáng lóe lên xé tan màn đêm m a gió và m t c t khói đen bay lên cao.

Vào lúc 23 gi thì m t ti ng n ỉ n làm rung c h m trú n c a tôi. Cách đó ch ng 50 th c, m t chi c tr c thẳng v n t i "Chinook" đ y binh sĩ b cháy và đang r i xu ng đ t. Có r t nhi u m nh kim khí đ nh ỉ a b n tung tóe kh p phi đ o, và thây ng i cũng v a b cháy v a b b n tung cùng kh p, trong m t vùng khét ỉ t mùi xăng đ u và th t ng i b cháy.

T

xa, v h ng Đông, pháo binh v n nã vào Biên Hòa không đ t và đã bi n vùng b pháo kích thành m t bi n ỉ a. Tôi bi t r ng nh ng ng n ỉ a to trong đêm t i đó đã "thieu h y" c m t th tr n; tôi bi t là nh ng nhà c a b đ n pháo c a c ng s n làm s p đ đã nghi n nát nhi u gia đình mà tôi quen. Tôi nghĩ t i các b n thân c a tôi, nghĩ t i Trinh, ng i th máy v i hai bàn tay to ỉ n sù s lúc nào cũng đ y đ u m đang c m c i hí hoáy làm vi c trong nhà xe ỉ p tôn c a anh.

Tôi nghĩ đ n cha Alain, m t ng i Pháp già đã 83 tu i r i mà không bao gi mu n đóng c a nhà hàng c a ông.

Tôi nghĩ t i anh Giang m t nhà điêu kh c lúc nào cũng loay quay v i các t ng Ph t trong x ng mà anh ch đ ng lên b ng gi y b i và vài t m tôn. Tôi nghĩ t i nh ng ng i lính t v công giáo tr c a H Nai, nh ng em 15, 16 tu i ch v i m t khăn choàng c và hai qu ỉ u đ n mà v n hăng hái đ ng đ u v i các chi n xa T.54 c a c ng s n B c Vi t! Trong lúc đ i ánh

sáng thánh đ ng cha m chúng đang qu gi i c u nguy n xin Chúa ban cho chúng đ y đ can đ m không chùn b c tr c cái ch t....

Ngày mai n y, các b n tôi và nh ng em bé kia ch c s ch còn là nh ng xác ch t không m mã, tha h làm m i cho chu t b , cho chó mèo... gi a s điều tàn c a m t th tr n yên l ng và tang tóc...

Tr i r ng sáng thì ti ng súng ch m đ t, tôi tr l i phi c ng. Có ba xác phi c v n t i cong queo và b cháy đen n m gi a bãi đ u. Hai trung đ i Dù đang đi qua phi đ o, Đ u v n đ i mũ n i đ (không có nón s t) qu n áo th ng th m, súng ng s ch s , h đi ch m ch m , nh nhàng r t thông th , l nh nh t d ng d ng nhìn kh p chung quanh mà đi t i. Lúc 9 gi sáng, tôi g p đ c m t ng i b n, đ i tá L p. Anh ch huy m t Không đoàn phi c sẵn gi c và v a đáp xu ng sau m t phi v . Anh có v m t m i và b đ bay c a anh có v t máu. Anh m t nh c nói:

- " T t c r i s s p đ , t ng gi thôi. Căn c Không quân Biên Hòa b 600 qu pháo 130 ly đã hoàn toàn h h i và đang b cô l p. S đoàn 18 c a thi u t ng Đ o v n còn đánh nhau v i b n chúng và đang bám tr n đ a. Nh ng s đoàn b thi t h i quá n ng và g n 2000 binh sĩ coi nh ph i th c tr ng đêm su t 5 ngày nay. S đoàn 5 thì b r i và coi nh tan hàng. Th y Quân L c Chi n thì đang đ ng n ng trên đ ng ph Vũng Tàu, nh ng thi u đ n và không có pháo binh y m tr . B n (4) s đoàn c ng s n B c Vi t có chi n xa T.54 m đ ng, đ c hàng trăm kh u pháo y m tr đã ti n đ n g n Sài Gòn l m r i. Đ n v ti n sát c a h g m toàn đ c công đang l a c ch c ngàn dân t n n đi tr c coi nh làm khiêng đ đ n cho b n chúng. H đã đ n Tân C ng r i, không đ y 3 cây s cách trung tâm thành ph . Các toán nh Dù đã ph n công và có n i đang c n chi n, đánh xáp lá cà v i c ng s n ."

Đ tr l i cho câu h i c a tôi v các phi c c ng s n đã t đâu bay đ n b bom đây ? Anh l c đ u chán n n nói :

- "Họ đã cắt cánh tôi phi trên lưng Phan Rang, và tôi gần như chắc chắn rằng họ toàn là những người bạn cũ, bạn tôi cũ, bạn tôi cũ vì sự tan vỡ của chúng ta nên đã theo bạn cũ của tôi. Họ biết rõ các hành lang bay của chúng ta và đã tỏ ra là chủ tịch của phi công mình, chứ không phải phi công Bắc Việt đâu. Tôi hỏi cái ông Minh đó, ông ta đang tìm cái gì đây? Chỉ qua hôm qua, ngay sau khi cuộc bom này đây chấm dứt, ông ta đòi Hoa Kỳ phải đóng cửa ngay tòa Đồi Sĩ Quan, và tất cả tùy viên quân sự Mỹ ở đây phải ra đi tức khắc không được chậm trễ. Gì chứ chuyện đó thì Hoa Kỳ như Đồi Sĩ Quan quá: họ chứ có bận nhiều thôi, họ sẽ nhận gặp. Và tôi nghĩ là cuộc di tản những người Mỹ cùng sự tiến hành trong những gì sắp tới đây thôi. Cũng vì thế mà tôi sáng sớm pháo binh Bắc Việt không bắn vào đây nữa để cho cuộc hành quân di tản này được tiến hành dễ dàng và nhanh chóng. Tất cả những hành động của bạn cũ của tôi như mọi thứ tình trạng họ đang lo lắng để có một sự kết thúc nhanh chóng. Ông Minh đã cúi đầu tôi mình chui vào tròng, và sẽ ra đi của tất cả người Mỹ chứ không phải sự ra đi tình trạng họ đang họ đang khi gặp."

Đôi tá Lốp ngừng một chút rồi dắt tay anh lên vai tôi và nói với tôi với một giọng chửi tai nghe đầy tình bạn:

- "Một chiếc phi công của công ty Đài Loan, được đây 2 ngày nay, sẽ cắt cánh trong vòng 30 phút nữa mang theo trên 100 hành khách đến Bangkok. Tôi biết anh bạn phi công này, anh ta sẽ cho anh đi, Pierre, anh đi đi, đi ngay khi này đây. đi ngay đi, trước khi bạn "chó chó" kia (nguyên tác: s.....) vào thành phố... Tánh tò mò nghe nghĩ phải của tôi không muốn bạn này buồn đang sống chết tìm tôi. Sài Gòn là thành phố của tôi. Tôi đã được sanh ra ở đây. Tôi không muốn và cũng không thế nào chúng tôi cần như "bạn đi" tôi Miền Bắc vào đây, vào cái thành phố mà tôi biết rõ tình hình học hỏi. Tôi không muốn thấy những người có hạnh phúc cùng thế giới với tôi sẽ biến mất dưới bàn tay bạn bè mà họ phải chịu mang sự đổ vỡ. Tôi cảm thấy không dễ dàng...."

Sáng hôm ba hôm đó lúc 11 giờ, lần đầu tiên trong hàng trăm người Á Đông âu lo

và vái vàng ra đi trong khän cäp, tôi räi khäi Tân sän Nhät, phi cäng cäa Sài Gòn .Chiäc phi cä Đà Loan đi Bangkok, cät cánh rät bäo và träc chä phóng thäng ra biän, đi vä häng Tây Nam. Phía đäi chúng tôi là thành phä räng mänh mäng väi nét đäp läng läy, có con sông uốn khúc bao quanh... mät thành phä đã bänhäng träng tiäng nä và khói bao vây ä chung quanh räi.Mät ngä i Tàu ngä i bên tôi, kä sä đän toán, nói väi tôi là chä trong vòng vài giä näa thôi là trung tâm hä thäng viän thông đäy mìn, sä "đäc điäu khiän" cho nätung. Tät cä các sä thông tin väi bên ngoài sä bä cät đät hät, và Sài Gòn , bä cô läp väi thä giä i bên ngoài , sä räi vào tình träng cäm läng . Tôi thäy cä häng tôi bä se thät läi. tôi hät säc tuyät väng. Bây giä tôi mäi biät räng tôi sä không bao giä còn trä läi đät näc näy näa, mät đät näc mà tôi rät yêu thäng...

Mät dân täc khän khä, bä dày vä, bä chät hät tay chân, bä sät nghiäp chä vì bä sa vào bäy cäa mät vä käch chánh träng xuän và bi thäm quá kinh khäng mà chính hä cũng không hä biät không hä hiäu gì cä... Xin vĩnh biät tät cä, vĩnh biät tät cä nhäng anh em đã täng chia xä väi tôi hänh phúc cũng nhä đau khä trong nhäng năm dài.... Các sä đoàn sät máu tä Miän Bäc vào đây sä tha hä mà xäi xä các anh. Ngä i Mä bä xua đäi sä đäp xuäng nhäng chiäc hàng không mäu häm cäa Häm Đäi VII, mät häm đäi dù bät läc và vô ích vän đang tuän tra ngoài khäi bä biän Viät Nam mäy tuän lä nay räi. Còn vängä i dân Viät Nam : có thä hä sä biät đäc là đã hät räi , cän ác mäng vô nghĩa và thät khäng khiäp cäa hä đã qua räi. Ngä i ta đã dành cho hä mät sä chän läa thät đän đänhäng quá khäc nghiät : đäu hàng và đäc säng, hay là chäng cä và chät. Trong vài giä näa hä sä gänh chäu mät luät lä khät khe cäa kä chiän thäng.

Chú Sam (Hoa Kä) đã biän mät, mang theo khäu hiäu läi thäi cäa chú : thuyät "đô mi nô" !

Con cháu cäa Bác Hä sä đän, nhänhäng kä chiän thäng, mang theo biäu ngä khác bät buäc phäi đäc thuäc lòng: Phäi thay đäi läi säng, thay đäi cä, phäi tä phê bình, phäi hoan nghinh trät tä mäi., phäi biät väng läi cán bä, các äy viên gäy gò và bí mät, thäng mäc quân phäc màu xanh läc, đäc huän luyän ä sängä khäc cäa bäng biän.. v.v.

Thät khä cho nhäng ngä i bäi trän!